

AgrárUnió

WWW.AGRARUNIO.HU
WWW.KARKEP.HU

2023. JÚNIUS-JÚLIUS
XXIV. ÉVFOLYAM, 6-7. SZÁM

PIONEER

MADE TO GROW™

MEGÉRKEZETT AZ ÚJ GENERÁCIÓ! NEXTGEN - ÚJ PIONEER® ŐSZI KÁPOSZTAREPCE HIBRIDEK

PT314

Kiugró termésszint, kimagasló pergésellenállás!

- Kiemelkedően magas olajtartalom.
- Nagyon jó kórtani tulajdonságok.
- Korai tenyészidő.

PT315

Kimagasló pergésellenállás, kiugró termésszint!

- Rendkívül széles adaptációs képesség.
- Nagyon jó kórtani tulajdonságok.
- Közép-késői tenyészidő.

FORMÁLJUK EGYÜTT A JÖVŐT

™ © A Corteva Agriscience, valamint leányvállalatainak védjegyei. © 2023 Corteva.

CORTEVA
agriscience

HORSCH

Stadium Group

CORTEVA
agriscience

ISTERRA

VALTERRA

VÄDERSTAD

AMAZONE

AGRÁR
TERV KFT.

F FUTURE
BUSINESS TENDER
A JÖVŐ PÁLYÁZATÁT MI IRJUK!

HETECH

1991
CONT-ECO
KERÉSTECHNIKA

HETTYEI
ÉPTECH KFT.

Újraszabott jogszabályok

3. RÉSZ

Több kiskaput bezártak, de néhányat még nyitva hagytak a jogalkotók

FOLYTATJUK AZ ELŐZŐ LAPSZÁMOKBAN MEGJELENT BESZÁMOLÓT A II. MISKOLCI AGRÁRJOGI FÓRUMON ELHANGZOTTAKRÓL. ENNEK SORÁN AZ ÚJ VAGY MÓDOSÍTOTT JOGSZABÁLYOKBÓL ADÓDÓ GYAKORLATI KÉRDÉSEKET ELEMÉZTÉK A RÉSZTVEVŐK.

Az osztatlan közös tulajdonú ingatlanok esetében fontos gyakorlati kérdésként, gyakran jogvitákba torkolló módon merül fel a használati viszonyok rendezése. Elméletileg a használati megosztás alapja tisztán a tulajdoni hányad, mivel az ingatlan és annak minden tartozéka, növekménye (így az azon lévő növények), minden elemi részecskéje is tulajdoni arányban közös, ami viszont a használat, hasznosítás esetében a gyakorlatban nem működhet. Ennek a kérdésnek a gyakorlati rendezését szolgálják az ingatlan jól elkülöníthető, meghatározott részének kizárólagos használat jogát rögzítő megállapodások. (Ez egyébként nem önálló jogcím, mint például a bérlet vagy haszonbérlet, hanem a tulajdonosi jog rész eleme, csak éppen a másik vagy a többi tulajdonoshoz képest korlátok közé szorítva.)

Osztatlan területek megosztott használata

A probléma a gyakorlatban az osztatlan közös tulajdon használatát szabályozó szerződéseknél akkor szokott jelentkezni, ha a termőföldingatlan minősége területi megosztásban nem egynemű. Ebben az esetben a tulajdoni arálynak megfelelő mértékben megosztott használat könnyen igazságtalan, méltány-

A földminőséget, az adott földrészlet vagyoni értékének különbözőségét is figyelni kell az osztatlan területekre kötött használati megállapodásnál, amiről egyébként már kúriai döntéssel visszaigazolt bírói gyakorlat is van.

talán eredményhez vezethet például akkor, ha a két tulajdonos pontosan a felét használja ugyan az ingatlannak, ám az egyikük az erdő művelési ágú terület rendezett, vágásérett, nagy értéket képviselő részének használatára jogosult, míg a másik az elvadult, erősen bokro-

sodott, gondozatlan akácos használatára szerez kizárólagos jogot. A kitermelés előtti faanyag értékét, a földminőséget, az adott földrészlet vagyoni értékének különbözőségét is figyelni kell a használati megállapodásnál, amiről egyébként már kúriai döntéssel visszaigazolt bírói gyakorlat is van. Érdekes, hogy ezen szempontok kötelező alkalmazását maga a törvény egyáltalán nem tartalmazza, a bírói gyakorlat mégis kötelezővé teszi.

Visszaélésekre lehetőséget adó státuszok

A termőföldszerzés új szabályozását követően a helyben lakó szomszédot is megelőző ökolgazdálkodó, vetőmag-termesztő státusz is sokak fantáziáját megmozgatta. Rögtön egyfajta jogi kiskapu lehetőségét vetíti előre, amivel esetlegesen vissza lehet élni. Főleg azért, mert a jelenlegi rendszer, a hatóságok, hivatalok kapacitása, kompetenciája a mostani jogalkalmazási gyakorlat alapján az ellenőrzés lehetőségét nagyon beszűkíti. Azt is mondhatnánk, hogy ezt senki nem ellenőrzi. Elvileg akkor fordulhatna elő komolyabb ellenőrzés (vizsgálat, felszólítások, bírságolás),

FOTÓ: SCOTT-YMKER/UNSPLASH

Carrier XL 425-725

A nagy mennyiségű tarlómaradvány nem kihívás többé

- Mélyebb műveléshez és nagyobb mennyiségű szármagmaradvány bedolgozásához
- Tárcsalapok 510 mm vagy 610 mm átmérővel
- MultiSet tárcsaszögállítás
- Hátsó szállítókerék, vertikális csukás
- Hengertípusok széles választéka (Double SeelRunner, Single SteelRunner, Double SoilRunner)
- Mellső művelőeszközök – CrossCutter Knife kése aprítóhenger, CrossBoard simító, szárrendező

Extra aprító hatás
a CrossCutter Knife mellső
művelőelem segítségével

Fokozott egyengető hatás
a CrossBoard simító segítségével

Vaderstad Kft.
2475 Kápolnásnyék,
Összekötő út 1.
+36 22/709-000

infohu@vaderstad.com
www.vaderstad.com/hu

Ádám Tamás +36 20/242-02-15
Fábián Péter +36 20/472-89-20
Kovács Gábor +36 20/523-32-42
Máté Csaba +36 20/455-42-96
Orosz Bence +36 20/965-47-42
Szalai Árpád +36 30/394-67-14
Tolnai Péter +36 20/237-07-70

VÄDERSTAD

Ahol a gazdálkodás kezdődik

FOTÓ: AMERICAN-PUBLIC-POWER-ASSOCIATION/UNSPLASH

Az olyan módon telepített napelemes rendszer esetében, amely lehetővé teszi a művelési ágnak megfelelő hasznosítást (leginkább legelő esetén), nem kell kivonni a területet a művelési ágból.

ha valaki mint ellenérdekű fél (akit egy ilyen „ökolgazdálkodó” kizorított valamilyen gazdasági lehetőségéből) bejelentést tesz, de a gyakorlat azt mutatja, hogy komoly szankció alkalmazására azzal az indokkal, hogy nem megfelelő az ökolgazdálkodás a területen, még nem került sor. Ennek a problémának a megoldása a szakemberekre, jogalkotókra vár. Az elképzelések szerint az igazi megoldás az lehet, ha azok, akik ilyen csalárd módon jutottak előnyhöz, nemcsak az ingatlan értékéhez képest jelképes mértékű bírsággal szembesülnek, hanem huzamosabb (mondjuk 5 év) időtartamra el lennének tiltva a földszerezés lehetőségétől, amennyiben a vállalt ökolgazdálkodási, vetőmagtermesztési szabályokat megszegik. Ez a megoldás esetleg kellő elrettentő erővel bírhat.

Termőföld-ajándékozás: garatálni kell a művelési ágot

A termőföld-ajándékozás szabályait érintő változás is figyelmet érdemel. A kiindulópont ennél a problémánál az a törvényi rendelkezés, hogy aki termőföldet szerez, annak öt évig fennálló kötelezettsége a művelési ágnak megfelelő gazdálkodás a területen. Az eddigi szabályozás szerint létezett egy jogi „kiskapu”, amely utat nyitott ennek a szigorú szabálynak a megkerülésére. Az illető megvásárolta a termőföldet, majd elajándékozta azt a fiának. A korábbi szabályozás szerint az ajándékozásra nem vonatkoztak a művelési ághoz kapcsolódó szigorú korlátozások, megnyílt a lehetőség a más célú hasznosításra. Nos, az új szabályozással ez a kiskapu bezárult. Az ajándékozás esetén is meg kell tenni azokat a nyilatkozatokat, amelyek garatálják az ingatlan művelési

ágnak megfelelő hasznosítását akkor is, ha a szerzés jogcíme nem adásvétel, hanem ajándékozás.

Napelempark a termőföldön

A korszerű változásával, a technikai, technológiai változásokkal együtt adódó új lehetőségekkel együtt azokkal szinkronban álló, ezekhez az új helyzetekhez alkalmazkodó jogi szabályozás is megjelenik. Napjainkban egyre kiterjedtebb módon alkalmazzák a napelemeket, adott esetben a napelemparkokat akár termőföldeken is. Van, aki éppen azért vásárol területeket, hogy azokon ilyen modern technológiát telepíthessen. Az előbbiekből adódik az a probléma, amit a szerzést követő művelési ág szerinti hasznosítás kötelezettségével kapcsolatban említettünk. Napelemes pályázati lehetőségektől eshetnének el azok, akik a frissen szerzett termőföldet még öt évig nem tudják kivonni a művelési ágból. Az új szabályozás szerint olyan módon telepített napelemes rendszer esetében, amely lehetővé teszi a művelési ágnak megfelelő hasznosítást (leginkább legelő esetén), nem kell kivonni a területet a művelési ágból. Ez az úgynevezett „agrofotovoltaikus rendszer”. A gyakorlatban ez azt jelenti például, hogy úgy telepítik a napelemes rendszert, hogy a napelemek alatt a birkák legeltetése biztosított legyen. Ilyenkor a külön engedélyezés, a művelési

ágból való kivonás bonyolult, költséges és időigényes procedúrája elkerülhető. Ritka okos megoldás egy mezőgazdasági és energetikai szempontból fontos és jótékony rend kialakítása.

A volt hasznóbérlőket segítik

Fontos változás a ranghelybesorolás szempontjából a „volt hasznóbérlő” státuszának szabályozása. Míg a korábbi szabályozás és gyakorlat a hasznóbérlői jogviszony megszűnését követő, akár egynapos „szünet” esetében már nem biztosított semmiféle előjogot a volt hasznóbérlőnek, addig az új szabályozás egy teljes gazdasági év időtartamára biztosítja a megszűnt jogviszony hasznóbérlőjének a „volt hasznóbérlői” státuszt a szerzéshez kapcsolódó státusz kiosztásával.

Földhasználó vs. földjogi jogcím

A támogatások megszerzését érintő kérdésként merül fel, hogy ki minősül jogszerű földhasználónak, adott esetben nem tulajdonosként, nem hasznóbérlőként. Előfordulhat ugyanis, hogy földjogi jogcímmel (tulajdonos, hasznóbérlő) nem rendelkező személy is jogot szerezhet területalapú támogatásra, például közeli hozzátartozó, aki 40 év alatti, és fiatalgazda-támogatást szeretne igénybe venni. Ebben a körben tehát fontos arra figyelni, hogy a támogatási jogcím (és jogi szabályozás) eltér a földjogi jogcímtől. A támogatási törvény rendelkezései szerint tehát nem fontos feltétlenül átadni a hasznóbérletet vagy szívességi használati megállapodást kötni (földjogi jogcímet teremteni) a támogatás elnyeréséhez.

Zeke László
ügyvéd

AMAZONE

GO for Innovation | amazone.hu

AMAZONE Pantera 4504

3
év
garanciával!

» myAMAZONE

ÚJ

Vásároljon AMAZONE Pantera önjáró szántóföldi permeterzőgépet, majd regisztráljon a myAMAZONE portálon a díjmentes 36 hónapos gyártói garanciáért!

myAMAZONE digitális ügyfélportal
www.amazone.net/myAMAZONE

AMAZONEN-WERKE KFT. • 4031 Debrecen • Richter Gedeon út 30. • Tel: 52/888-145 • amazone@amazone.hu

Jónás Zsolt: Szabolcs-Szatmár-Bereg, BAZ, Hajdú-Bihar 30/643-6134

Oravecz István: Heves, Nógrád, Bács-Kiskun, Pest, Jász-N.-Sz. 30/637-3306

Szász Villő Dóra: Komárom-Esztergom, Veszprém, Fejér, Vas, Győr-Moson-Sopron 30/544-4478

Horváth Attila: Somogy, Tolna, Baranya, Zala 30/538-5918

Móricz Tamás: Békés, Csongrád 30/345-8294

Problémás részletek

az AÖP-előírásokban

AZ AGROÖKOLÓGIAI PROGRAM (AÖP) AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS AGRÁRPOLITIKÁJÁNAK (KAP) RÉSZÉ, CÉLJA A MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉS KÖRNYEZETBARÁTBABBÁ TÉTELE. BEVEZETÉSÉT SOKAN ÜDVÖZÖLTÉK, UGYANAKKOR, MINT MINDEN INDULÓ TÁMOGATÁSNÁL, SOK KÉRDÉST IS FELVETETT AZ ÚJ TÁMOGATÁSI FORMA.

A programban az összes művelési ágra egyéves vállalásokat kell tenni, hogy a támogatást megkaphassa a gazdálkodó.

Az alapvető cél nem a termésmennyiség növelése, hanem bizonyos környezeti és ökológiai előnyök biztosítása, többek között a termőtalaj állapotának javítása. Az európai és azon belül a hazai növénytermesztést úgy kell kialakítani, hogy az megfeleljen a Green Deal célkitűzéseinek, többek között a műtrágya- és növényvédőszer-felhasználás csökkentésének és a talajállapot romlását megállító technológiáknak. A programban legalább 2 pont értékben kell teljesíteni a jó gyakorlatot, hogy a kiegészítő támogatás lehívható legyen. A támogatás nem zárja ki a lehetőségét más programban való részvételnek, de átfedés nem lehet a vállalatok között. A támogatás összege évente változik, 60,64 és 121,28 euró/ha között mozog.

Az AÖP végleges rendelete 2023. április 19-én jelent meg a Magyar Közlönyben. Ugyan a tavaszi munkák ekkora már elkezdődtek, de a gazdálkodók korábban

folyamatosan kaptak információt az új támogatási rendszerről. A hivatalos szervek szerint 2024-től már zökkenőmentes lesz az AÖP-re való felkészülés, hisz a használható szerek listáját minden év február 1-jéig teszi közzé a Nemzeti Irányító Hatóság, és ennek tartalmát év közben változtatni már nem lehet.

A szabályszerű termékfelhasználást támogatja az AÖP

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kiadványában hozta nyilvánosságra a KAP Nemzeti Irányító Hatóság többek

Az AÖP alapvető célja nem a termésmennyiség növelése, hanem bizonyos környezeti és ökológiai előnyök biztosítása, többek között a termőtalaj állapotának javítása.

között a talaj- és növénykondicionálók engedélyokirat szerint kijuttatandó mennyiségéről szóló iránymutatását. Az AÖP-ben csak akkor megfelelő a teljesítés, ha a felsorolt anyagokat az engedélyokirat szerinti mennyiségben és kezelési számban használják fel. Az okiratban szereplő dózisok és kijuttatási gyakoriságok mögött hatásvizsgálatok állnak, tehát a termék csak akkor tudja az elvárt eredményeket hozni, ha eszerint alkalmazzák. Így a forgalmazó hiába fogalmaz meg az engedélyokirattól eltérő javaslatokat, az okiratban szereplő mennyiségektől eltérni nem lehet.

A példa kedvéért: amennyiben 2-4 kezelést határoznak meg 10-30 l/ha mennyiségben, akkor fogadható el a teljesítés, ha a minimumértékek teljesülnek, azaz 2 kezelés legalább 10 l/hektár mennyiségben.

Fontos még szem előtt tartani, azt hogy az AÖP-gyakorlatok az igénylés naptári évére vonatkoznak; így kizárólag azok a kezelések vehetők figyelembe, amelyeket az igénylés évében végeztek el. Ha például egy növénykondicionáló készítményt 2-4 alkalommal szükséges kijuttatni őszi búza-kultúrában a kelés és a virágzás közötti időszakban, akkor a kérelmezés évében legalább 2 kezelésnek kell történnie, de a búza teljes vegetációs idejében a kezelések száma nem haladhatja meg a 4-et. ➔

Erősségünk a tapasztalat!

KWS repcehibridek

**REFERENCIÁNK EGY ÉVTIZED,
FÉL MILLIÓ HEKTÁR VETÉSTERÜLET.***

UMBERTO KWS
KWS GRANOS
HANNELI
FELICIANO KWS
HYBRIROCK

#stabilitás, #alkalmazkodás, #termőképesség,
#egészség, #tápanyaghasznosítás, #kipergés-ellenállás

/*forrás: Kynetec/

www.kws.hu

JÖVŐT VETNI
1856 ÓTA

Piacvezető*
*forrás: Kynetec

Repcetermesztés vs. méhvédelem

Az egyik legnehezebb feladat az, hogy hogyan lehet nagy mennyiségben repcét termelni méhkímélő technológiával. A KSH adatai szerint a repcetermelés volumene 2018 óta folyamatosan csökken, 2021-ben már 18 százalékkal kevesebb termést takarítottak be, ez 2,8 tonnás termésátlagot jelentett.

A legfőbb veszélyt az ormányosbogarak és becőormányosok jelentik a repcére. Bár vannak szerek, melyek használata mérsékelt kockázatosnak számít, mint az acetamiprid vagy a tebukonazol, ezek nem alkalmazását választva lehet pontot kapni a programban. Ezekre a hatóanyagokra figyelmeztet a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara április végén megjelent közleménye is, mely szerint a tavalyi mézekben (repce, tavaszi virág) az acetamiprid-tartalom több esetben meghaladta az élelmezés-egészségügyi határértéket, ami 0,05 mg/kg. Ebből következik, hogy bizonyos területeken nem megfelelő dózisban vagy gyakrabban használták a szert, mint az engedélyezett volt. A közlemény utal arra is, hogy egyes szerek vonatkozásában már jelezték a kialakuló toleranciát vagy rezisztenciát. A szennyeződések elkerüléséhez vezethet az acetamiprid éjszakai kijuttatása.

De mi is valójában a baj a meghatározott kijuttatással? A termelők szerint az, hogy az engedélyben szereplő többszöri kijuttatás gyakran többre kerül, mint a kapott támogatás. Ennek folyamánya az, hogy az előállítók és forgalmazók most a Nébihhez fordultak, engedélymódosítást kérve.

Jövőre tökéletesedhet a támogatás folyamata

Sokak számára nehézséget jelentett az is, hogy már a vegetációs időszakban adták ki az iránymutatást, bár előzetesen folyamatos volt az információátadás és tájékoztatás az AÖP-vel kapcsolatban a falugazdászokon keresztül is. A probléma abból adódik, hogy a cégek szaktanácsadói sok esetben az engedélyokirattól eltérő használatot javasoltak a gazdáknak a termékek dózísát és főleg gyakoriságát illetően. Megjegyezzük, ez egyébként nem szabályos, elvileg büntendő is lenne.

Az ügyben kerestük az Agrárminisztériumot is, azt kérdezve, hogy miért nem vették figyelembe a feltételes módot a növénykondicionálók használati útmutatójában. A minisztérium válasza szerint az engedélyokirat az egyetlen hivatalos és objektív dokumentum egy piaci forgalomban lévő termék esetében, amihez jogkövetkezményt lehet rendelni. Az engedélyokirat kiadását érdemi vizsgálatok előzik meg, amelynek specifikációjába a gyártónak is van beleszólása. „Ezek a hatásossági és hatékonysági vizsgálatok tehát a gyártóval vagy forgalmazóval egyeztetett, előre beállított paraméterekkel történnek. Az engedélyokirat az ily

alapvető követelmény. „Már az AÖP-rendelettervezet legelső változatában is szerepelt ez az egyértelmű szabály. Az AÖP-rendelettervezetet február elején több szakmai szervezet bevonásával is megvitattuk. Ezt követte a társadalmi egyeztetés, amivel párhuzamosan elkészült az AM-NAK AÖP-kiadványa is, amelyben egyértelműen szerepelt, hogy kizárólag engedélyokirat szerinti kijuttatás fogadható el, még a dózist és a kijuttatások számát is feltüntettük” – írták. A tájékoztatás szerint az AÖP-rendelet áprilisban jelent meg a közlőnyben, májusban pedig a Nébih által engedélyezett szerek listájának kiegészítéseként az „Agrárökológiai Programban felhasznált mikrobiológiai készítmények, kondicionálók és biológiai ágensek engedélyokirat szerint kijuttatandó mennyiségeiről” szóló közlemény.

Reagáltak arra is, hogy miért szerepel a negatív listán olyan csávázószer, amely nem jelölésköteles termék – ahogy ezt az egyik termelő jelezte számunkra. A minisztérium válaszában azzal érvelt, hogy a csávázott vetőmag alkalmazása növényvédőszer-használatnak minősül, és amennyiben olyan rovarölő szerrel csávázott, amely szerepel a méhekre kifejezetten vagy mérsékelt veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédőszer-listán, akkor nem fogadható el az AÖP-ben.

Érdeklődésünkre azt is kifejtették, hogy jelenleg tanulási fázisban vannak a gazdálkodók, folyamatosan kapják a kérdéseket a programmal kapcsolatban, amelyeket igyekeznek megválaszolni, hogy az egységes kérelmek benyújtása sikeres legyen a szankciómentes benyújtási időszak végéig, idén június 9-ig.

Úgy gondoljuk, hogy mint minden új támogatási rendszernek, az AÖP-nek is vannak még hibái és hiányosságai, amelyeket a következő évben orvosolni szükséges. Az AÖP célja a környezetbarátabb növénytermesztés, ami mind a talaj, mind a mi életünk egészségesebbé tételét szolgálja. A támogatás igen nagy előnye, hogy az egész területre jár a hektáronkénti összeg, mégpedig euróban meghatározva, miközben csak az 50%-án folyik a választott jó gyakorlat. Ha a gazdákat a szakmaiság vezeti a jó gyakorlat kiválasztásában, akkor a termelésük is gazdaságos, hatékony lesz.

AgrárUnió

» HÍGTRÁGYA TÁROZÓK,
» AKNÁK
» MEZŐGAZDASÁGI BETON
ÉPÍTMÉNYEK, ALAPOZÁSOK, FALAK
TÁMFALAK, SZAKÁGI TERVEZÉSE
ÉS KIVITELEZÉSE!

Wolf System Építőipari Kft.
H 7522 KAPOSÚJLAK Gyártótelep

Társaságunk több évtizede tervez és épít hígtrágya tározókat, aknákat, átemelőket, biogáz üzemi műtárgyakat! Istállókat és istálló alapozásokat. Végzünk teljeskörű beton szerkezet-építést – vízépítési műtárgyépítést Mindent vagy bármit amire gazdaságának szüksége lehet!

SAKTANÁCSADÓ:

Molnár Zoltán
+36 30 24 75 920

zoltan.molnar@wolfsystem.hu
www.wolfsystem.com

Tiszta forró levegő

3500 m³/h delta T + 70 °C fok
950 kW teljesítmény

www.agrokazan.hu

+36 70 60 66 822

plantenergykft@gmail.com

NÁLUNK 4 AZ ÚJ 3*

Lidea
FRESH IDEAS FOR AGRICULTURE

Nem tévedés! Tudunk számolni!

A részletekkel kapcsolatban keresse területi képviselőinket!

www.lidea-seeds.hu

*Vásároljon 3 zsák repce vetőmagot ajánlatunkból, és egy ugyanolyan 4. zsákot adunk hozzá bizalma elismeréséül!

Nemzetközi gabonapiaci kitekintés

» Szép remények és nehézségek az európai országokban termesztett legfontosabb kultúrák esetében

A 2022. ÉVHEZ KÉPEST AZ IDEI ÉVI IDŐJÁRÁS EGYELŐRE LÉNYEGESEN KEDVEZŐBBEN ALAKUL A LEGFONTOSABB SZEMES TERMÉNYEK TERMESZTŐI SZÁMÁRA. DE MEKKORA TERÜLETEN VETETTÉK EZEKET A NÖVÉNYEKET AZ EURÓPAI UNIÓ ORSZÁGAIBAN, ÉS MILYEN HELYZETBEN VANNAK JELENLEG A FEJLŐDŐ ŐSZIBÚZA-, ILLETVE ÉPPEN CSAK ELVETETT SZEMESKUKORICA-, VALAMINT NAPRAFORGÓ-KULTÚRÁK?

Az élet megy tovább, a tavalyi, szélsőségesen aszályos év után a gazdálkodóknak előre kell tekinteniük. Már a kukoricát is elvetették, így képet kaphatunk arról, hogy az őszi búza és a kukorica vetésterülete alapján hogyan alakulhat a későbbiekben a rendelkezésre álló készlet.

Őszi búza

A Nemzetközi Gabonatanács (IGC) áprilisi előrevetítésében 787 millió tonnára jelzi a 2023/2024. gazdasági évben várható globális búzatermést. Ez a kibocsátás 7 millió tonnával múlhatja alul az előre jelzett felhasználást, így a világ búzakészletei 277 millió tonnára szűkülhetnek a gazdasági év végére.

Az EU-ban az egy évvel korábbit 1 százalékkal meghaladó területről, 22 millió hektárról 128,9 millió tonna (+3 százalék) őszi búzát takaríthatnak be az idén. A főbb termelő tagországokban továbbra is biztatóak a terméskilátások, Franciaországban 4,8 millió hektárról 34,6 millió tonna (+3 százalék), Németországban 2,9 millió hektárról 21,9 milliót tonna (–2 százalék) búzát arathatnak. Romániában 2,1 millió hektárról 9,4 millió tonna, Lengyelországban 2,5 millió hektárról 12,6 millió tonna búzatermést jeleznek. Magyarországon 5,2 millió tonna búza betakarítására van kilátás. Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az 1,02 millió hektárt elfoglaló őszi búza-vetések 70 százaléka volt jó, 24 százaléka közepes és 6 százaléka gyenge állapotban április elején.

Magyarországon átlagosan 82,9 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési búzával április utolsó hetében. Ez az árszint

az egy évvel korábbtól 31 százalékkal maradt el. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) az ISCC NUTS II fenntartható takarmánybúza augusztusi tőzsdei elszámolóára 2000 forinttal 75 ezer forint/tonnára csökkent április 24. és május 5. között, a szeptemberi változatlanul 79 ezer forint/tonna volt. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza májusi jegyzése 219–238 dollár/tonna között alakult a megfigyelt tőzsdénapon. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a termény májusi jegyzése 233–245 euró/tonna között mozgott.

Szemes kukorica

Az IGC áprilisi projekciójában a 2022/2023. gazdasági évit 5 százalékkal meghaladó, 1208 millió tonna globális kukoricatermést jelez a 2023/2024. gazdasági évben. A felhasználás 1202 millió tonnára tehető, ami az előző szezonét csaknem 2,5 százalékkal haladná meg. A 2023/2024. évi szezon végére 264 millió tonna kukorica maradhat a tárolókban. Az Európai Unióban a 2022. évinél mintegy 3 százalékkal kisebb területről, 8,6 millió hektárról arathatnak kukoricát az idén. Április elejéig kevés

kukoricát vetettek a tagországokban. Délkelet-Európában a csapadékos időjárás késleltette a vetést, míg Olaszországban és Spanyolországban az eső hiánya lehet kedvezőtlen hatással a vetésekre. Romániában 2,45 millió (–2 százalék), Franciaországban 1,3 millió (–7 százalék), Lengyelországban 1,1 millió hektárt (–4 százalék) foglalhat el a kukorica az idén.

Magyarországon átlagosan 82,8 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica április utolsó hetében, ami az egy évvel korábbit 28 százalékkal múlta

Magyarországon 5,2 millió tonna búza betakarítására van kilátás. Az 1,02 millió hektárt elfoglaló őszi búza-vetések 70 százaléka volt jó, 24 százaléka közepes és 6 százaléka gyenge állapotban április elején.

alul. A Budapesti Értéktőzsdén az ISCC NUTS II fenntartható takarmánykukorica júliusi jegyzése 4000 forinttal 88 ezer, a novemberi és a decemberi egyaránt 3000 forinttal 87 ezer, illetve 90 ezer forint/tonnáig ereszkedett április 24. és május 5. között. A chicagói árutőzsdén 247–257 dollár/tonna tartományban ingadozott a kukorica májusi jegyzése a jelzett időszakban. A párizsi árutőzsdén a termény júniusi tőzsdei elszámolóára 227–240 euró/tonna között hullámzott ugyanekkor.

Kedvezőek a kilátások az őszi vetésűeknél

A csatolt Európai-térkép túlnyomórészt őszi vetésű növények termesztési körülményeit mutatja, a tavaszi és nyári termények szinte egyáltalán nem járulnak hozzá a távérzékelési jelhez. 2023 áprilisában az általános kép pozitív, a nagyobb biomaszra az enyhe időjárási körülményeknek és a március eleje óta lehullott bőséges csapadéknak köszönhető. Ezek a feltételek kedvezően hatottak a szezon korai kezdetére. Az Ibériai-félszigeten és valószínűleg a Fekete-tenger egyes régióiban azonban a szárazság miatt kevesebb a biomasz.

Az Európai Unióban a 2022. évinél mintegy 3 százalékkal kisebb területről, 8,6 millió hektárról arathatnak kukoricát az idén.

Az Ibériai-félsziget valamennyi régiójában negatív anomália figyelhető meg a december vége óta tartószan száraz körülmények miatt; ez elkerülhetetlenül negatív hozamkövetkezményekkel jár. Olaszországban száraz téli körülmények uralkodtak, de még így is átlagon felüli mennyiségű a biomassza, különösen északon (a leginkább csapadékhányos területen). Érdemes megjegyezni, hogy a gazdák a tavaly nyári aszály miatt növelték a téli vetésterületet.

Az enyhe hőmérséklet és az átlagnál több őszi csapadék kedvezett az áttelelő növények tél előtti növekedésének, ami Belgiumban, Németországban, Lengyelországban és Franciaország északi felében a szokásosnál nagyobb biomasszát eredményezett. A tél után, februárban és márciusban az enyhe hőmérséklet megkönnyítette az őszi növények és a tavaszi gabonafélék szeszkezdését. Franciaország délnyugati részén a téli csapadékhány miatt száraz talajok akadályozták a növények növekedését.

A közép-európai régiókban (beleértve Szlovákiát, Csehországot, Ausztriát, Magyarországot és Románia nyugati részét) a kedvező téli körülményeknek köszönhetően a szokásosnál több biomasszát mutattak ki. Kelet-Romániában és Bulgáriában a száraz és meleg téli körülmények elősegítették az őszi vetésű növények előrehaladott és megfelelő szeszkezdését. Ukrajnában vegyes a helyzet, a nyugati régiókban a tél enyhe volt és elegendő csapadék hullott, így a növények jól fejlődtek, míg keleten negatív anomáliák tapasztalhatók, főként az őszi vetésű területek csökkenése miatt. Az Ukrajna elleni orosz háború következtében a munkaerő- és mezőgazdasági inputanyaghiány miatt szuboptimális gazdálkodási gyakorlatok szintén hozzájárulhattak az ország ezen részén az átlag alatti mennyiségű biomasszához.

Az Egyesült Királyságban a tél folyamán átlagon felüli hőmérséklet és megfelelő mennyiségű csapadék volt tapasztalható, ami pozitív biomassza-felhalmozódást eredményezett.

Jól indult a szemes kukorica

A kampány a legtöbb régióban a helyenként hideg időjárás ellenére bizakodásra ad okot. Franciaország délnyugati régióiban, Dél-Lengyelországban és Németországban április elején megkezdődött a kukorica vetése, a talajnedvesség megfelelő volt ahhoz, hogy a növények jól megtelepedjenek. Az olaszországi Pó-síkságon a vetés folyamatban van, de jelenleg szárazság tapasztalható, és az öntözésre szolgáló víztározók szintje kivételesen alacsony, így a vegetációs időszak alatti aszály lehetséges kockázata miatt a kukorica vetésterületének nagymértékű csökkenése jelezhető előre. Hasonlóképpen Spanyolországban a száraz körülmények és a nyári öntözéshez szükséges vízhasználat súlyos korlátozásának kockázata miatt a vetési szándék mintegy 6%-os csökkenése várható. Ausztriában a közelmúltban kezdődött a vetés, és bár a jelenlegi feltételek kedvezőek, a következő hetekben több csapadékra lesz szükség a növény megfelelő megtelepedéséhez. Romániában és Bulgáriában megkezdődött a vetés, de a közelmúltban uralkodó, viszonylag nedves és hideg körülmények helyenként késleltették az előrehaladást. Ukrajnában pedig a jelentések szerint még nem kezdődött meg a vetés, ami a következő napokban várható.

A fő régiókban késik a napraforgó vetése

Némi késedelem volt tapasztalható Romániában és Bulgáriában, az EU fő napraforgó-termelő országaiban. A vetés ugyan a szokásos időn belül, március második felében kezdődött, ám a gyakori esőzések és a március vége óta tartó viszonylag hideg időjárás miatt lassan haladt. Április közepére a tervezett terület mintegy 25%-án vetettek. A kelés feltételei fokozatosan javultak, ahogy a hőmérséklet kedvezőbbé vált.

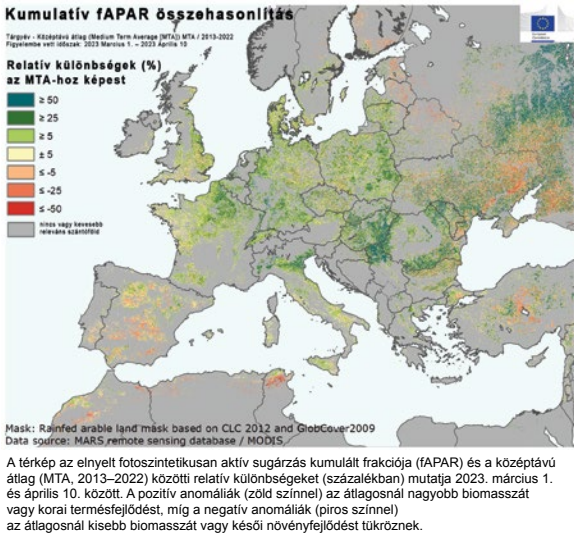
Magyarországon a vetés március végén/április elején kezdődött, és jelenleg viszonylag jól halad. A körülmények helyenként kedvezőtlenek voltak, a túlságosan nedves és hideg talajok miatt késedelmek jelentkeztek, különösen az északkeleti régiókban.

Spanyolországban a vetésnek délen kellett volna megkezdődnie, de a folyamatos szárazság miatt mesterséges öntözésre van szükség. A napraforgóval bevetett terület várhatóan kisebb lesz a tavalyinál, és valószínűleg az 5 éves átlagnál is kisebb. Délnyugat-Franciaországban (Occitanie, Aquitania) a viszonylag száraz (de nem túl száraz) körülmények kedvező feltételeket teremtettek a talaj előkészítéséhez és a napraforgó vetéséhez, amely március végén/április elején kezdődött és jelenleg

is tart. Az ország középső részein a nedves talajviszonyok késleltették a kampányt. Németország déli részén a vetés április elején kezdődött és jelenleg is tart. Olaszországban a napraforgó vetése még nem kezdődött meg.

Ukrajnában a vetés a déli és délnyugati területeken április elején kezdődött, és jelenleg a legtöbb termőterületen folyamatban van. Április 21-ig 137 ezer hektárt vetettek be.

Sovány Pál
ügyvezető, tulajdonos GW-CO FIELD Kft.
Dr. Sulyok Dénes Zsolt
Stodium Group

KOMPLEX SZOLGÁLTATÁSI CSOMAG
személyre szabottan:

- ✓ **PROJEKTTERVEZÉS**
- ✍ **PÁLYÁZATÍRÁS**
- 👤 **PROJEKTMENEDZSMENT**
- ★ **SZAKÉRTŐI TANULMÁNYOK KÉSZÍTÉSE**

102 NYERTES PÁLYÁZAT
AZ AGRÁR SZÉKTORBAN
7,2 MILLIÁRD FT
ELNYERT TÁMOGATÁSI ÖSSZEG

Többéves szakmai tapasztalat
Személyes kapcsolat az ügyfeleinkkel
Megbízhatóság és rugalmasság

Stodium Group,
hogy az ötlete ne csak
elképzelés legyen,
hanem valósággá váljon!

www.stodiumgroup.hu • info@stodiumgroup.hu
4024 Debrecen, Piac u. 40. 3/9
1133 Budapest, Visegrádi u. 38/B. 4/4

Csőfertőző megbetegedések kukoricában

► Hogyan előzhetjük meg a betakarított termés toxinszennyeződését?

TÚLZÁS NÉLKÜL ÁLLÍTHATJUK, AZ ELMÚLT ÉV KIVÉTELESEN NEHÉZ HELYZETBE HOZTA A KUKORICATERMESZTŐKET. A TERMÉS MENNYISÉGE, HA VOLT EGYÁLTALÁN, MESSZE ELMARADT A MEGSZOKOTTÓL, DE AHOL VOLT IS TERMÉS, OTT ANNAK TOXINTARTALMA OKOZHATOTT FEJFÁJÁST. A TÖRTÉNEK RÁIRÁNYÍTOTTÁK A FIGYELMET A KUKORICACSÖVET FERTŐZŐ GOMBABETEGSÉGEKRE.

A kukoricacső gombás megbetegedését gyakran csőfuzáriózisként emlegetjük, azonban ez a szó szoros értelmében nem felel meg a valóságnak, a csövet ugyanis nem csupán fuzáriumos fertőzés érheti.

CSŐFERTŐZŐ KÓROKOZÓK

Érdeemes a kórokozók sorát azzal kezdeni, amelyik a tavalyi évben a legtöbb problémát okozta, az aszpergillusos megbetegedéssel.

A kukoricacső aszpergillusos megbetegedését több faj is okozhatja, melyek közül a leggyakoribbak az *Aspergillus flavus*, amely a zöldes, sárgászöldes penészgyperről ismerhető fel (1. kép), valamint az *Aspergillus niger*, amelyre a sötét, majdnem fekete színű penészgyp (2. kép) jellemző. Mindkettő esetében igaz, hogy kifejezetten melegkedvelő kórokozók, amelyek számára a kukoricatáblákon előző évben kialakuló környezeti körülmények közel ideálisak voltak. Fertőzésük a közhiedelemmel ellentétben nem csupán a rovarok okozta sebzéseken keresztül történhet meg – bár ez a fertőzési mód a meghatározó –, hanem a virágzás időszakában a bibeszálon keresztül is. Sajnos a toxintermelő képesség mindkét aszpergillusfajra igaz, az elsőként említett esetben főként aflatoxinok, míg az utóbbi esetében ochratoxinok és fumonizinek képződnek.

A kukoricacsőveken látható gombafertőzés a leggyakrabban fuzáriumos megbetegedés (3. kép) következménye, azt főként a *Fusarium graminearum*, valamint a *Fusarium verticillioides* okozzák. Tüneteik a csövön szétszórva, egyes magokon is megjelenhetnek, azonban az a gyakoribb, amikor a csővégen alakul ki a kiterjedt, szürkés, gyakran lazacszínű vagy rózsaszínes penészgyp. Míg az előbb említett kórokozó a nedvebb és hűvösebb viszonyokat kedveli, addig az utóbbi

száraz és meleg körülmények között érzi jól magát. Mindkét kórokozó termel toxinokat, az *F. graminearum* a jól ismert deoxinivalenol (DON), valamint zearalenon (ZON), az *F. verticillioides* esetében pedig fumonizinek termelődésére kell számítani.

A kórokozók eltérő környezeti igényeinek köszönhetően gyakorlatilag nincs olyan évszázad, amelyben ne fenyegetné a kukoricaálmányokat a gombás eredetű csőfertőzés veszélye. Száraz és meleg évszakokban az *F. verticillioides*, az *A. flavus*, valamint az *A. niger* fertőzhet, míg hűvösebb és csapadékosabb körülmények között az *F. graminearum*. Egyáltalán nem ritka, hogy egy csövön akár több kórokozó egyidejűleg legyen jelen (4. kép).

A kukoricacső gombás megbetegedése természetesen vezethet mennyiségi jellegű kárhoz is, azonban annak legnagyobb veszélye a termés minőségének romlása, a toxintermelődés miatt kialakuló szennyeződés. Mivel a gombatoxinok már rendkívül kis mennyiségben kifejtik egészségkárosító hatásukat, a szennyezett tétel felhasználása megnehezül, legyen szó állati takarmányozásról vagy humán felhasználásról. De jelenlétük a termés ipari felhasználását is gátolja, a toxinszennyezés ugyanis rontja a bioetanol-kihozatal, a folyamat közben tovább növekvő toxintartalom pedig gátolja a melléktermék állati takarmányozásban történő felhasználását.

A TOXINSZENNYEZŐDÉS KIALAKULÁSÁNAK FELTÉTELEI

A termés toxinokkal való szennyeződése egyik kórokozó esetében sem tekinthető a csőfertőzés biztos, automatikusan bekövetkező következményének. Gyakran a durva tüneteket mutató, penésszel borított csövön sem alakul ki toxinszennyezés, de az is előfordulhat, hogy a fertőzés tüneteit vizuálisan nem mu-

tató csövön lehet határérték feletti toxintartalmat mérni. A kórokozók toxintermelése gyakran a számukra kedvezőtlen behatások következményeképpen kezdődik meg. A tavalyi évben gondot okozó aszpergillusfertőzés esetében ismert, hogy az aflatoxin termelődése a magas hőmérsékleti értékek esetén történik meg. A cső fertőződése nélkül nem alakulhat ki toxinszennyeződés, de maga a fertőzés megtörténte nem jelent automatikusan határérték feletti toxintartalmat a termésben.

A cső megbetegedésének egyik előfeltétele a kellő mennyiségű fertőző anyag jelenléte. A kórokozók a fertőzött növényi maradványokon maradnak fent, a fertőzés minden esetben azokról indul el. Ezért a talajfelszínen lévő nagy mennyiségű szármarad-

▼
A termés magas toxintartalmának elkerülése a fajtaválasztásnál kezdődik és a raktározásnál végződik.

1. *Aspergillus flavus* jellegzetes tünete a kukoricacsövön
2. A fekete penészgyp *Aspergillus niger* fertőzését mutatja
3. Fuzáriumos csőfertőzés kiterjedt tünete

vány mindenképpen kockázati tényezőként kezelendő, annak leforgatása, talajjal történő lefedése vagy bomlásának bármilyen módon történő elősegítése csökkenti a fertőző anyag mennyiségét.

A csőfertőzés az esetek legnagyobb részében a cső sérülésein keresztül történik meg. Ilyen, a kórokozóknak kaput nyitó sérülés a leggyakrabban a gyapottok-bagolylepke és a kukoricamoly lárvakártételének következtében alakul ki. ➡

4

4. Balra fuzáriumos, jobbra aszpergillusos fertőzés tünetei egyazon csövön
5. Gyapottok-bagolylepke lárvája, valamint kiterjedt kártételén tenyésző fuzáriumos fertőzés
6. Virágáskori fuzáriumos fertőzés tünetei a kukoricaszemeken

6

Ebből a szempontból különösen az első érdemel figyelmet, ugyanis e faj lárvája kizárólag a növény generatív részein képes kifejlődni, ami szinte minden esetben a kukoricacső. A láva jellemzően a csővégen, a csuhélevelek védelmében károsít **(5. kép)**, aminek következménye nagy mennyiségű, szinte mindig nedves, nehezen kiszáradó rágcsálék és ürülék felhalmozódása. Ezek a körülmények, együtt a szemeket ért sérülésekkel, ideálisak a kórokozók számára.

HOGYAN KERÜLHETJÜNK EL A HATÁRÉRTÉK FELETTI TOXINTARTALMAT?

A közhiedelemmel ellentétben a termés toxinszennyeződéstől való megóvása nem a gyapottok-bagolylepke és kukoricamoly kártétele elleni védekezéssel kezdődik. Nem kérdés, hogy ez fontos része a védekezési stratégiának, azonban az állomány védelme

ott indul, hogy elkerüljük a csőfertőzésre és toxintermelődésre hajlamos fajta vetését. A jelenleg köztermesztésben lévő fajták között ugyanis van különbség a csőfertőző kórokozókkal szembeni fogékonyságban, léteznek jobban ellenálló, de szuperérzékenyek is. Ilyen jellegű adatokhoz nem mindig könnyű hozzájutni, mert nem minden esetben tesztelik a fajtajelölteket ilyen szempontból, azonban van már olyan hazai nemesítőház, amely kiemelt figyelmet szentel e területnek, és fajtái ilyen irányú tulajdonságairól is szolgálatot információt.

A toxinszennyeződés kialakulásának megakadályozását segíti a minél egyenletesebb fejlettségű állomány. Ennek a virágzás időszakában megtörténő fertőzés **(6. kép)** veszélyének csökkentése miatt van jelentősége. Egy eltérő fejlettségű egyedekből álló állomány hosszan virágzik, ami elnyújtja azt az időszakot,

Még a raktározás során is termelődhet toxin, ha túl magas nedvességtartalmú a termés (13% felett) vagy nedvesség éri.

amikor a bibeszálon keresztül fertőződhet a szemkezdemény. De az egyenletes fejlettség a betakarítást megelőzően is fontos lehet, ugyanis az eltérő érési állapotú állományban a csövek nedvességtartalma is eltérő lesz, ami a toxintermelődés szempontjából veszélyes helyzetet teremthet. Az ilyen területek esetében a betakarításkori keveredés a tábla teljes termésénél elvezethet a határérték feletti toxintartalomhoz.

A csövet károsító kártevők, a gyapottok-bagolylepke és a kukoricamoly lárvái elleni hatékony védekezés fontos helyet tölt be a termés toxinszennyeződésének elkerülésében. Erre szerencsére ma már hatékony készítmények és kiforrott növényvédelmi technológia áll a rendelkezésünkre, amellyel mérsékelhető a rovarkártétel következtében bekövetkező csőfertőzések száma.

A termés toxinszennyeződése a raktározás folyamata is hatással van, a csőfertőző kórokozók egy része ugyanis nem csupán a szántóföldön képes a toxintermelésre, hanem a raktározás során is. Ez különösen abban az esetben történik meg, ha túlságosan magas nedvességtartalmú

5

termény (13% felett) kerül betárolásra vagy ha a betárolt tétel a raktározás során be-, illetve felázik. De a raktározás területéhez tartozik az eltérő toxintartalmú tételek betároláskori „egybeöntésének” gyakorlata is, aminek következménye egy olyan garmada lehet, amelynek toxintartalma a keveredés miatt meghaladja a határértéket. Azonban ma már elérhető olyan gyors teszt, amellyel több toxinra kiterjedően, akár platónként is ellenőrizhetjük a telepre beérkező vagy a szárítóból leürített terményt, amit ezt követően a szennyeződésének megfelelően külön tárolhatunk, elkerülve ezzel a magas és alacsony toxintartalmú tételek keveredését.

A kukorica csőfertőzésének, valamint toxinokkal történő szennyeződésének elkerülése, mint oly sok minden a szántóföldi növénytermesztésben, komplex feladat. Azonban az a tény, hogy minden egyes évjáratban történhet olyan gombafertőzés, amely határérték feletti toxintartalomhoz vezethet, arra kényszerít minket, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk e területre. A megtermelt árunk értékesítése, az árbevételünk, a megélhetésünk múlhat rajta!

AgrárUnió

ELŐRENDELÉSI AKCIÓ

OPTICORN - KUKORICABETAKARÍTÓ ADAPTEREK

4-6 cm
szárzúzalék

www.optigep.hu

+36-66/411-833

NÖVÉNY- VÉDELLEM

A KISKERTBEN

A KÁRTEVŐK,
KÓROKOZÓK ÉS GYOMOK
A HÁZIKERTBEN IS SOK
FEJFÁJÁST OKOZNAK.
A TELJESSÉG IGÉNYE
NÉLKÜL NÉZZÜNK MEG
KÖZELEBBRŐL NÉHÁNY
GYAKORI KÁROSÍTÓT
ÉS AZ ELLENÜK
VALÓ VÉDEKEZÉSI
LEHETŐSÉGEINKET.

Tóth Fanni Enikő

A tarackbúza azon
gyomnövények közé tartozik,
amelyektől a legnehezebb
megszabadulni

A ki már találkozott a tarackbúzával, valószínűleg tudja, hogy ez a növény tarackkal terjed. Na de mi a manó az a tarack? A tarack módosult föld alatti hajtás, melyen rügyszerű hajtásokat találhatunk, ahonnan alkalomadtán kihajt a növény és elkezd élvezni a napsütés adta lehetőséget a fotoszintézisre. A tarackkal való terjedés előnye, hogy a növény megsokszorozza saját magát, nem szükséges ivaros szaporodás (persze magot is nevel), hogy átvegye a hatalmat a többi növény felett. Ha ez még mind nem lenne elég, olyan allelopatikus anyagot termel, amely más növények csírázását és fejlődését gátolja. Szóval nincs egyszerű dolgunk, ha az irtására adjuk a fejünket.

Hogyan szabadulhatunk meg a tarackbúzától?*

1 Csak akkor nyúljunk a föld alatti hajtásrendszerhez, ha az egészet el kívánjuk távolítani. Ez a legjobb megoldás. A kiszedett tarackbúza nálunk bejegyzett lakcímkártyáját helyezzük át a túlvilágra, de semmiképpen se a komposztra vagy bárhova, ahol le tudna gyökerezni. A nem kedvelt szomszédhoz átadni sem jó ötlet, mert még visszaköszönhet.

A kiszedett tarackbúza nálunk bejegyzett lakcímkártyáját helyezzük át a túlvilágra, de semmiképpen se a komposztra vagy bárhova, ahol le tudna gyökerezni.

2 A folyamatos kaszálással kimeríthetjük a növény föld alatti tartalékait, de ez egy kíméservesen hosszadalmas művelet, amitől csak a tarackbúza anyja fog csuklani hónapokig. A kihajtott tarackbúzáat azonnal le kell vágni, mert ha elkezd fotoszintetizálni, akkor veszett fejsze nyele...

3 Drasztikusabb megoldás az egész fertőzött rész felszántása, felásása, amivel ki tudjuk forgatni a növény tarackjait, mivel azok csak a felső 5-15 cm-es talajmélységben találhatók meg. Ezután a növényi maradványokat küldjük a purgatóriumba. ➔

A liszteske a szivogatásával közvetlen kárt okoz, vírusvektorként pedig betegségeket terjeszt

Gyapottok-bagolylepke hernyójának kártétele

4 A talaj teljes takarása esetén minden ott élő növénytől megszabadulunk, de legalább a tarackbúzától is.

5 Kémiai eszközeink is vannak. A sok szitokszóval emlegetett totális gyomirtó szer, a glifozát lezárhatja a tarackbúzával folytatott küzdelmünket. Mivel a növény ősszel már a tarackokba építi be a tartalék tápanyagait, a glifozát pedig a növényben a gyökér irányába halad, az ekkor elvégzett kezeléssel a tarackok pusztulását tesszük lehetővé.

Minden megoldás esetében mérlegelni kell tehát, hogy mit nyerünk és milyen áron, de ez egy ilyen aljas gyomnövény, akit mindezek az áldozatok nem érdekelnék.

A zöldségimádó gyapottok-bagolylepke

Szomorú tapasztalat, amikor zöldségszedés közben lárvaurüllel vannak telehintve a paradicsom levelei és a termései. Ekkor már sejteni lehet, hogy ki a bűnös, aki pedig nem

* Az irodalmi alátámasztást remek könyvek szolgáltatták:
Hunyadi Károly – Béres Imre – Kazinczi Gabriella: Gyomnövények, gyombiológia, gyomirtás
Benécsné dr. Bárdi Gabriella – Hartmann Ferenc – Radvány Béla – Szentey László: Veszélyes 48

» **A gyapottok-bagolylepke úgynevezett terméskártévő, tehát pont azt szereti, amit mi is elfogyasztanánk.**

más, mint a gyapottok-bagolylepke hernyója. Tovább nézelődve meg is találjuk a lyukat a paradicsomon, amelyen berágta magát, ekkor a termés már ki van odvasítva. Az ilyen lyukas zöldségbe nem szabad könnyelműen beleharapni, ugyanis csak egy rosszabb van annál, ha hernyót találunk benne. Az, ha egy fél hernyót találunk benne.

Ez a lepkefaj igen nagy problémát okoz a bogorok zöldségeken és a csemegekukoricán. A gyapottok-bagolylepke úgynevezett terméskártévő, tehát pont azt szereti, amit mi is elfogyasztanánk. A lepke hatalmas távolságokat tud megtenni, ezért a megelőzést nehéz elképzelni, mert bárhonnan odakerülhet hozzánk. Még azt is hozzá kell tennem a bűnlajstromához, hogy, mivel megsérti a termés felületét, másodlagos kórokozónak is teret enged. Én személy szerint nem tanácsolom a kártévő elleni permetezést, mivel a rovarölő szerek élelmezés-egészségügyi várakozási ideje elég hosszú, megghiúsítva a termés elfogyasztását. Tovább nehezíti a

helyzetet, hogy a hernyó védeetten él a bogorban, ezért bármilyen növényvédő szerrel nehéz lenne elérni. Le kell szedgetni a gyapottok-bagolylepkevel fertőzött termést, hogy ne tudjon átmenni a következő bogyóra, a baromfiudvar lakói pedig nagyon fognak örülni a fehérjében gazdag zöldségnek. A lepkék rajzását és tojásrakásának idejét feromoncsapdázással nyomon lehet követni, így meg tudjuk határozni a tojásrakás előtti védekezés időpontját, de ez házikertben nem feltétlenül indokolt. Vannak olyan esetek, hogy meg kell barátkoznunk a környezetünkben élő kártevőkkel, hiszen általában hagynak nekünk néhány falatot.

A liszteskéről

A káposztabolhakkal szemben a liszteske szegénylősebb, nem olyan feltűnő a jelenléte, mivel a levelek fonákán tengeti napjait. Ha kicsit megmozgatjuk a káposzták leveleit, fehér felhőként, egyszerre felreppennek, de sajnos visszajönnek. A liszteskék igen kicsi rovarok, körülbelül 1,5 mm nagyságúak, kis termetüket a testük lisztes bevonatával kompenzálják, amellyel védik magukat. Egy évben több nemzedékük fejlődik ki, és nem is mindig van szükségük a hagyományos fiú-lány kapcsolatra az egyedyszám növekedéshez, mivel szűznemzéssel is képesek szaporodni. Üvegházakban akár egész évben is károsíthatnak. De milyen kártételre számíthatunk a liszteskétől?

Amilyen kicsi rovarról van szó, annál nagyobb gondot okozhat, ugyanis a lárva és az imágó is szívogatja a leveleket, amelyek így sárgulnak, elhalnak, majd lehullanak. Maga a kártevő nem válogatós, szinte minden zöldséget szeret, amit mi is. Szívogatása során mézharmatot választ ki, amelyen olykor a korompenész is megtelepszik. Ez a gomba ugyan nem károsítja a növényt, viszont a fotoszintetikus felület csökkenését okozza. Amit még mindenképpen meg kell említeni a tényfeltárás során, hogy a liszteske növényi vírusokat terjeszt.

Az ellene való védekezést kimondottan komplikálttá teszi, hogy védett helyen, a fonákon helyezkedik el, így nehéz elérni. Házikertben a liszteske ellen klorantraniliprol hatóanyagú készítmény és a deltametrin engedélyezett káposztafélékben, dísznövényeknél pedig az abamektin.

Tóth Fanni Enikő

Everun ER416 RAKODÓ

- 60 LE-s 4 hengeres Euro 5 motor
- 1600 kg max. emelési képesség
- 3,1 m max. emelési magasság
- Euro eszköz felfogatás
- Klíma

Akciós ár:

8 660 000 Ft + áfa

MASCAR
Antonio Maschio

MASCAR MONSTER VÁLTOZÓ KAMRAMÉRET

- 0,8-1,7 m bálaátmérő
- 2,1 m széles rendfelszedő
- Rotoros továbbító
- Lenyitható előkamra (eltömődésmegszüntetés)
- 3 db végtelenített Continental heveder
- Mag- és palástnyomás külön állítható
- Automata kötözéscsökkentés

Akciós raktári ár: 34 990 euró + áfa

A képek illusztrációk.
Az árak az akciós készlet erejéig érvényesek.

MÉTAL-FACH® T009 BÁLASZÁLLÍTÓ PÓTKOCSI

AKCIÓS ÁR: 5 980 000 Ft + áfa

- 11550 kg hasznos terhelhetőség
- 2 vezetékes légfék
- 9,7 m platóhosszúság (10,5 m-ig kihúzható)
- 400/65-15.5 kerekek

MASCAR CORSA

MEGÚJULT KÜLSŐVEL

AKCIÓS ÁR

120-as bálamérettel: 18 950 euró + áfa

- 2,0 m széles rendfelszedő
- Rúdláncos kamrakialakítás
- Hálós kötözés
- Mechanikus kamralakítás (nem kell hidraulikával tartatni)
- Könnyű hajtás (45/55 LE elegendő)
- Déli melegben is lehet vele bálázni

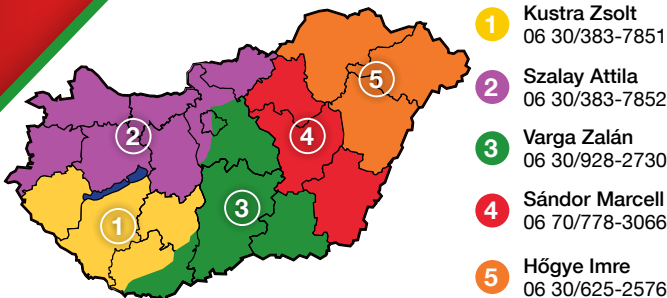

SZEGANA®

6791 Szeged, Dorozsmai út 143.

Telefon/fax: 62/554-640 • Mobil: 30/589-8624

E-mail: szegana1@t-online.hu • web: www.szegana.hu

1 Kustra Zsolt
06 30/383-7851

2 Szalay Attila
06 30/383-7852

3 Varga Zsolt
06 30/928-2730

4 Sándor Marcell
06 70/778-3066

5 Hőgye Imre
06 30/625-2576

ÖREG TRAKTOR, NAGY SZERELEM

➔ **GAZDÁJA ÉRTŐ KEZEI KÖZÖTT MEGFIATALODOTT
A LEGENDÁS BELARUS MTZ 50-ES**

MIRŐL ÁLMODIK A LÁNY HOLDVILÁGOS ÉJSZAKÁN?

– A RÉGI-RÉGI SLÁGERNEK KÖSZÖNHETŐEN A VÁLASZT EGY ORSZÁG FÚJTA: TERMÉSZETESEN EGY KIRÁLYFIRÓL, AKI HÓFEHÉR PARIPÁN ÉRKEZIK. A FIÚK ÁLMA VISZONT MERCEDESRŐL, ALFA ROMÉORÓL, TŰZPIROS FERRARI RŐL SZÓLT EGYKORON. DE HOGY EGY MTZ TRAKTORRÓL? PEDIG ÍGY TÖRTÉNT: EGY SZEGHALMI KISFIÚ MINDEN ÁLMA EGY MTZ BELARUS 50-ES VOLT – ÉS 26 ÉVESEN, 1993-BAN MEG IS VETTE EGY ISMERŐSÉTŐL A MAJD HÚSZÉVES ERŐGÉPET.

Csikós Imre – merthogy róla van szó – ma is a Békés vármegyei Szeghalmon él, szállítmányozó vállalkozóként keresi a kenyerét; igaz, komoly szívügye ota a munka dandárját, a céget a fiára hagyja. Rajongással beszél az öreg „vasról”, amivel a vállalkozás első éveiben erdőben, fakitermelésen is dolgozott a szállítás mellett, majd kímélni kezdte – ahogyan fogalmaz: nem akarta elnyűni.

ÉRTÉKES HOBBI

Az MTZ 50-est a szakma legendás traktorként tartja számon a mai napig. A négy éven át tartó, mintegy négymillió forintot felemésztő felújításnak Csikós úr most ért a végére – ha egyáltalán véget érhet egy ilyen munka. Ideje hát egy kicsit közelebből is megismerni a „gépet”, ami a gazdája szerint csodaszép.

Új itt minden, a hátsó, az első ragasztószeg, az ülés –, annak még a lengéscsillapítója is eredeti –, az ablakmosó, minden dugó és gyűrű, a hengerfej síkba köszörülve, új szelepek, új adagoló, hidraulikacső, új gumik, ponyva kimunkálva.

A két hátsó sárvédő is zsír új, szó szerint: eredeti csomagban, orosz zsírpapírban, egy idős bácsi padlásáról való. Nagyon fontos, ki ne felejtjük, hogy az eredetileg hátsókerék-meghajtású bukócsőves erőgépet összerakék-meghajtásúvá alakította a gazda, merthogy „hobbim, hogy hajtsom az eleje is”.

Csikós Imre mesélt a munka nehézségeiről, a közben történt „kalandjairól” is.

FELÚJÍTÁS Á-TÓL Z-IG

– **Mikor határozta el, hogy új életre kelti az öreg traktort?**

– Négy évvel ezelőtt műszakis lett volna, hát kezdtem fölkeszíteni. Egy idő után mondtam a fiamnak: felújítom én ezt úgy, hogy olyan lesz, mint új korában. Volt 920-as, 892-es, 82,2-es Belarus MTZ, van most is például JCB 200-as, 155-ös traktor meg Belarus MTZ 82-es rakodónk, de egyik gép sem nőtt úgy a szívemhez, mint ez az 50-es MTZ!

Imre fiam is sokszor segít a beszerzésben és a felújítási munkában, főleg a nehéz részeknél, a feleségem meg azzal segít, hogy támogat a hobbimban, együtt járunk „beszerzőutakra”.

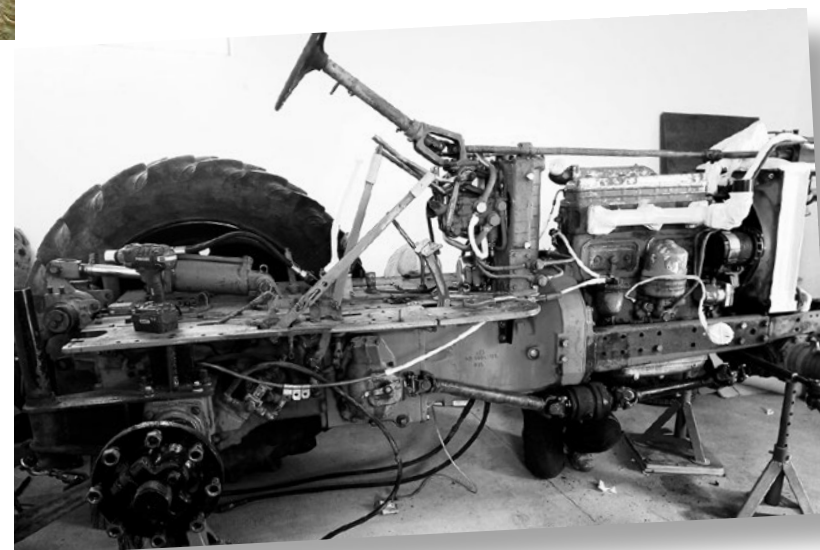
– **Mégis miért éppen ez a „nagy szerelem”?**

– Ahogy mondja! Beleszerettem, akár mint a páromba. Komolyra fordítva a szót, azt hiszem, azért is, mert a tévesben 1982-től '91-ig ugyanezzel a típussal, egy 50-es MTZ-vel dolgoztam,

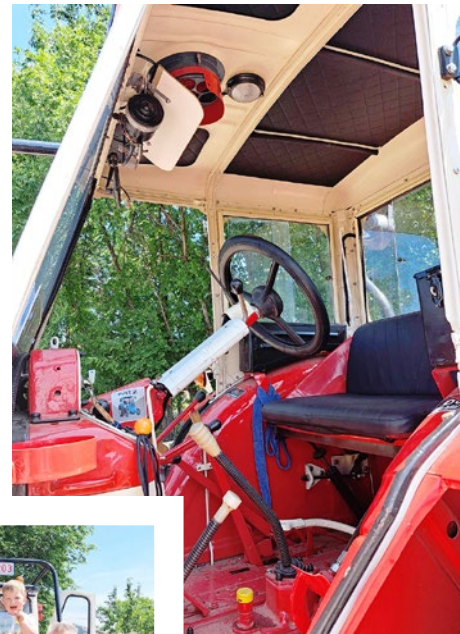

Sipos Imre a felújítást maga végzi el, csak a nehezebb szerelési munkákhoz kéri a fia segítségét

A legkisebb részlet is számít: az alapos felújításhoz szinte atomjaira kellett szedni a traktort

kiismertem, megszerettem. Meg aztán a régiségek, köztük autók, motorok mindig is vonzottak, a '90-es évek elején volt egy 123-as Mercedesem, régi fajta, szépen rendbe raktam. Utána vettem a honvédségtől egy GAZ 69-est, amiben a motort benzinesről dízelre alakítottam. Egy gépészmérnök készítette hozzá a tervrajzot, le is vizsgáztattam, ez a dzsip még ma is fut a városban.

– Egy ilyen öreg traktorhoz új, de legalábbis újszerű alkatrészeket beszerezni nem lehet egyszerű. Milyen nehézségei akadtak?

– Amit csak lehet, mindig eredetit próbálok beszerezni. Ülök a számítógép előtt, kutatom a neten a hirdetéseket. Imre fiam is sokszor segít a beszerzésben és a felújítási munkában, főleg a nehéz részeknél, a feleségem meg azzal segít, hogy támogat a hobbimban, együtt járunk „beszerzőutakra”. Ha valahol bontanak ilyen traktort, próbálja az ember megszerezni, amire vadászik. Jártam úgy nemegyszer, hogy elvitték az orrom elől, amit kiszúrtam magamnak. Kompresszorszűrőt éppen most szereztem, eredeti, Szombathelyről való.

A három generáció közös szenvedélye

Vehetnék én is szép új autót, de nekem ez a luxusom. Ahol csak megállok vele, körbeveszik, megcsodálják.

MTW (MINSK TRACTOR WORKS)

➔ Hetvenhét éve, 1946. május 29-én alapították a minszki traktorgyárat. Az MTZ – napjainkban MTW (Minsk Tractor Works) – több mint 16 000 embert foglalkoztat, a világ egyik legnagyobb mezőgazdasági gépgyártójává nőtte ki magát. Bár a világpiaci konjunktúráról 1998–1999-ben az eladások jelentős visszaesése jellemezte, az MTW megőrizte pozícióját a legnagyobb traktorexportőrök között mind a FÁK-országokban, mind a világ legnagyobb piacain.

➔ A nyílt részvénytársaság (OJSC) Minszki Traktorgyár a FÁK-országok traktorgyártói közül elsőként tanúsította az összes legyártott traktort az Európai Unió szabványainak való megfelelésre a Silsoe intézményben (Egyesült Királyság). A vállalkozás 2000. május elején ISO-9001 megfelelőségi tanúsítványt kapott a traktorok tervezésére és gyártására. (Forrás: belarus-tractor.com/en/company).

➔ Az MTZ/Belarus traktorok 1958-tól vannak jelen Magyarországon, és azóta több mint százezer talált gazdára.

BELARUS
MINSK TRACTOR WORKS

Megvettem az egész kompresszort, hogy az új szűrő meglegyen. A sebvátlónál van a csónak, amibe a féltengely illeszkedik, no abból is új kellett, mert kikopott a menet a munkahenger-rögzítőből. Ezt Nyíregyházáról vettem, nemrég szereltem be.

A légnyomásmérő órákat is nehéz volt beszerezni. Hamarosan Kisteleken lesz országos vásár, ott pedig hűtőzsut meg két visszapillantót szeretnék, eredetit, és akkor azt mondom, elkészültem vele.

OLDTIMER LESZ A VETERÁN TRAKTOR

– És ezután? Irány a rakomány?

– Szó sincs róla, nem dolgozik többé, műhelyt építettünk neki. Szeretném oldtimer, veterán traktorként levizsgáztatni. Merthogy lopva el-elballagok vele a fátelre meg ide-oda. A család BMW-n jár, vehetnék én is szép új autót, de nekem ez a luxusom. Ahol csak megállok vele, körbeveszik, megcsodálják. Azután? Az unokám, Imike 27 hónapos, úgy gondolom, legyen az ő öröksége, merthogy remélem, egyszer gépész lesz.

– További álmok, újabb felújítás, amíg az unoka felnőtt?

– Van azért még valami. Egy motor! Gyerekkoromtól kezdve vágytam motorra, és pontosan emlékszem, 1981. március 21-én, egy héttel a motorvizsgám előtt megkaptam a szüleimtől. Egy Riga 4-es volt, 800 forintba került. Az még az álmod, hogy szerezzek és felújítsak egy ilyen motort az MTZ-m mellé.

AgrárUnió

STEYR
TRAKTOREN

KÉSZLET AKCIÓ

- » Azonnal elérhető, prémium kategóriás STEYR traktorok a STEYR magyarországi hivatalos forgalmazójától, változatos felszereltségben
- » 100 LE és 313 LE között
- » A leggyorsabb elérhető alkatrészellátás
- » 3 év gyári garanciával
- » Országos szervizhálózattal
- » Saját RTK-hálózattal

MAGTÁR

PILLMANN PÉTER
STEYR TERMÉKFELELŐS

+36 20 226 6680

WWW.MAGTARKFT.HU

